

Jezus' vrienden

Ds. B. van der Heiden – Johannes 15:14

Zingen: Psalm 40: 8
Lezen: Johannes 15: 1-17
Zingen: Psalm 103: 4, 5
Zingen: Psalm 119: 32
Zingen: Psalm 25: 7

Gemeente, de diepte van de val en de gevolgen ervan zijn eigenlijk niet te peilen en onder woorden te brengen. Alles is er door veranderd. De verhoudingen in de natuur zijn anders geworden. De luipaard kan niet langer bij de geitenbok verkeren en de wolf en het lam kunnen niet meer samen zijn. De dood deed zijn intrede. Alles kwam onder de macht en heerschappij van de zonde en de dood. Liefde veranderde in haat en licht in duisternis. De mens, schepsel van God, was niet langer de beelddrager van God. Hij was niet meer op God gericht, maar op zichzelf.

Maar wat een wonder van Goddelijke genade dat God, te midden van de dood, de weg naar nieuw leven openbaarde. Toen Adam het werkverbond verbrak, openbaarde de eeuwige God een nieuw verbond, het genadeverbond. Daarin beloofde Hij aan Adam dat Christus in de wereld komen zou om met behoud van Gods heilige deugden een nieuwe weg te openen, zodat verloren zonen en dochters van Adam, vijanden van Christus, weer tot vrienden gemaakt kunnen worden.

Daar willen we met de hulp des Heeren bij stilstaan. U vindt het woord van onze tekst in het u voorgelezen schriftgedeelte, Johannes 15, en daarvan het veertiende vers, waar het Woord des Heeren en onze tekst aldus luidt:

Gij zijt Mijn vrienden, zo gij doet wat Ik u gebied.

Gemeente, deze woorden bepalen ons bij: Jezus' vrienden.

We letten op:

1. Hun afkomst
2. Hun Vriend
3. Hun opdracht

In de eerste plaats willen we nadenken over de afkomst van Jezus' vrienden. *Gij zijt Mijn vrienden*. Wie zijn dat? Waar komen ze vandaan?

Dan in de tweede gedachte: Wie is de Vriend van die vrienden?

En ten derde de opdracht: *Zo gij doet wat Ik u gebied.*

1. Hun afkomst

Deze woorden zijn genomen uit de afscheidsrede van Christus. Ze behoren tot de laatste woorden die Hij sprak tot Zijn discipelen, voordat de bange nacht van Zijn lijden en sterven aanbrak. Hij zit met de Zijnen bij elkaar om samen het Pascha te eten. En tijdens de maaltijd gaat Hij ze het een en ander zeggen, waardoor hun harten zeer ontroerd worden. Hij gaat spreken over het naderende einde en dat Hij hen zal verlaten.

Geen wonder dat hun harten ontroerd raken. Want hoe moet het dan, als de Meester weg is? Ze zijn met zulke hartelijke, tere liefdesbanden aan de Meester verbonden. Ze hebben hun beroep er voor opgezegd om Hem te volgen. Toen Jezus hen in de delen van Cesarea Filippi vroeg: 'Maar Wie zegt gij dat Ik ben?', hebben ze bij monde van Simon Petrus uitgeroepen: 'Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods!' Ze hebben Zijn wonderen en tekenen gezien. Ze hebben aan Zijn voeten gezeten en Zijn woorden ingedronken als water. Wanneer ze in de storm waren, was Hij er. Wanneer ze in problemen verkeerden, was Hij er. En zal Hij dan nu heengaan? Hoe moet het dan?

Kunt u een beetje begrijpen waarom de discipelen ontroerd zijn geweest? Simon Petrus heeft zelfs gezegd: 'Maar, Heere, dat hoeft helemaal niet. Ik wil wel voor u sterven!' En dat zeiden de anderen ook.

Dan gaat Christus hen bemoedigen en vertroosten: 'Uw hart worde niet ontroerd. Gijlieden gelooft in God; geloof ook in Mij. In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen. Ik ga heen om voor u plaats te bereiden. En als Ik zal heengegaan zijn en u plaats zal bereid hebben, dan kom Ik weder en dan zal Ik u tot Mij nemen, opdat gij zijn moogt waar Ik ben. En in die tussentijd zal Ik Mijn Geest zenden. Hij wordt de Trooster, de erbij Geroepene, de Geest der waarheid genoemd. Die Geest zal het uit het Mijne nemen en u verkondigen. Hij zal Mij verheerlijken, Mij heerlijk, noodzakelijk, gepast en dierbaar maken in harten van verloren zondaren. O discipelen, het is u nut dat Ik wegga, want anders kan de Trooster niet komen.'

Deze weg moet gegaan worden. Zo is het afgesproken in de stilte van de eeuwigheid. Toen is dat Goddelijke vraagstuk: 'Hoe zal Ik ze onder de kinderen zetten en geven het gewenste land?' aan de orde geweest en opgelost. Toen heeft Christus al gezegd: 'Zie, Ik kom!' En nu is Hij gekomen en zal een weg banen waar geen weg meer is. Hij zal de toorn Gods wegnemen, de vloekende wet tot zwijgen brengen, opdat een wederhorig kroost eeuwig bij Hem zal kunnen wonen. Hij gaat Zijn leven afleggen voor de Zijnen. Dat zegt Hij ook in het dertiende vers: *Niemand heeft meerder liefde dan deze, dat iemand zijn leven zet voor zijn vrienden.*

En dan komt onze tekst: *Gij zijt Mijn vrienden.* Dat is wat, gemeente, als de Heere zo Zijn discipelen aankijkt en zegt: *Gij zijt Mijn vrienden.* Vrienden die de weg des Heeren niet begrepen en Hem zo vaak hebben tegengestaan en voor de voeten gelopen. En toch: *Gij zijt Mijn vrienden.* Onbevattelijk toch?

Wat is een vriend? Als je geld hebt, kun je vaak veel vrienden maken. Dat zie je in de maatschappij en dat zie je ook in de Heilige Schrift. Als de jongste zoon met zijn buidel geld weggaat en er lustig op los leeft, heeft hij al spoedig vele vrienden en vriendinnen om zich heen verzameld. O jawel! Zolang hij maar betaalt, gaat het goed. Maar als het

geld opraakt en hij gebrek gaat lijden, wordt de vriendenkring steeds kleiner en hij blijft tenslotte alleen over. Nee, dat zijn geen echte vrienden. Deze vriendschap houdt stand zolang men er zelf beter van wordt. Ten diepste gaat het dan om jezelf. Het is alleen maar ik-gerichtheid, zelfzucht en egoïsme.

Wat is een vriend? De Bijbel geeft er een treffende omschrijving van. We lezen in de Spreuken van Salomo: *Een vriend heeft te allen tijde lief* (Spr.17:17). Een echte vriend is dus iemand die altijd liefheeft. Daarom zeggen we wel eens: echte vriendschap is een geschenk van de hemel. Het is een kostbaar bezit.

Echte vriendschap is er niet zomaar en wordt ook niet zoveel gevonden. Een echte vriend laat je niet in de steek als er moeilijkheden zijn. Hij houdt rekening met je en blijft je trouw in voorspoed, maar ook in tegenspoed. Zo is een echte vriend.

Echte vriendschap is dus heel waardevol. Daar moet je zuinig op zijn. Daarom zegt Salomo er in datzelfde vers ook bij: *Een vriend heeft te allen tijde lief en een broeder wordt in de benauwdheid geboren*. Dus een vriend is ook een broeder. Iemand die op je betrokken is, die weet hoe je bent en je ook vertrouwt.

Gij zijt Mijn vrienden. Bij deze woorden moeten we dus denken aan wat Salomo zei: *Een vriend heeft te allen tijde lief en een broeder wordt in de benauwdheid geboren*. Wie zijn Jezus' vrienden? Dat waren in ieder geval niet de farizeeën en de schriftgeleerden. O nee, want zij haatten Hem. Hoe kwam dat? Wel, dat kwam door de leer die Hij bracht. De prediking van Jezus van Nazareth was zo heel anders dan dat zij leerden in de synagoge en de tempel. Want zij hielden het volk voor dat als men een kind van Abraham was en als jongen ook nog besneden was en nauwkeurig en trouw de wet onderhield, dat dan je plaats in de hemel verzekerd was. Afkomst, besnijdenis en onderhouding van de wet waren dus bepalend voor de hemelse zaligheid. Maar deze Jezus van Nazareth zei dat deze dingen tekort waren om het Koninkrijk Gods binnen te gaan. Hoe groot het voorrecht ook is om opgegroeid te zijn met het Woord, de boodschap van zonde en genade, de nodiging van het Evangelie en het teken van de doop aan het voorhoofd te dragen, dit alles geeft nog geen toegang tot het Koninkrijk der hemelen. Om in te gaan is een nieuwe geboorte en het geloof in Christus nodig. Het geloof dat onze afkomst en goede werken ons niet meer zalig kunnen maken, maar dat alleen in en bij Hem het eeuwige leven te vinden is. Christus alleen is immers de Weg, de Waarheid en het Leven.

Nee, de farizeeën en schriftgeleerden waren geen vrienden van Jezus. Ze begeerden Zijn vriendschap ook niet. Ze voelden zich te goed voor Jezus.

En als we denken op grond van onze verdiensten en goede werken zalig te kunnen worden, bent u ook geen vriend van Jezus. Dat moeten we in alle eerlijkheid tegen elkaar zeggen. Dan houden we het bij Jezus niet uit.

We zien het bij de rijke jongeling. Hij kwam tot Jezus, omdat hij ondanks het vele wat hij meende te bezitten toch nog iets miste. Maar als dan de Heere de kwaal van zijn leven blootlegt, gaat hij weg. Bedroefd, jawel. Maar hij gaat toch weg. Hij kan het bij Jezus niet uithouden.

Gij zijt Mijn vrienden. Het verband van onze tekst wijst op Zijn discipelen. Die worden hier aangesproken. En dat is het wonder van Goddelijke genade en ontferming. Want ook zij waren geen vrienden van Hem, maar vijanden. Maar hun vijandschap stond Hem niet in de weg. Hij verkiest en doet naderen zonder aanzien des persoons.

Ook zij waren opgevoed bij de wet van Mozes. Maar door genade hebben ze geleerd dat er door de werken van de wet geen toegang meer is tot het Koninkrijk Gods. De Heilige Geest nam hen op Zijn school en zo werden ze van vijanden tot vrienden gemaakt.

Hij let niet op rijkdom, macht of eer. Hij werd zelfs de Vriend van tollenaars en zondaren genoemd. Van nature is niemand een vriend van Jezus. Dat zeg ik niet, maar de Schrift. De Heere van de hemel heeft neergezien of er iemand verstandig was en of er iemand was die Hem zocht. Maar Hij vond er niet één. Uit zichzelf is er niemand die naar God vraagt. Dat is wat! Van nature staan we allemaal met de rug naar de Heere gekeerd. Allemaal zijn we onder de macht en heerschappij van de zonde. Van nature is niemand een vriend van Jezus.

Maar het staat Hem niet in de weg. Hij zegt: *Gij zijt Mijn vrienden.* Hij maakt vijanden tot vrienden.

Hoe doet Hij dat? Dat weet u wel, als u met de Bijbel bent opgevoed. Maar ik hoop dat u het ook bevindelijk weet. Hij zendt Zijn Geest, de Geest der genade en der gebeden, de Geest des geloofs, de Geest der waarheid; allerlei benamingen om de volheid en heerlijkheid van de Geest aan te duiden. Hij zendt Zijn Geest. Die opent het hart en overtuigt van onze verloren staat, maar stort ook liefde tot de Heere uit in het hart. Hij verlicht het verstand, buigt de wil om en regelt de hartstochten, zeggen onze vaders in de Dordtse Leerregels.

En als ons hart geopend wordt, gaan we zien wat we nooit eerder hebben gezien. Hij opent onze oren en dan gaan we horen wat we nooit eerder hebben gehoord. Hij opent de ogen om te zien Wie de Heere is en wie ik ben. Dan ontdekken we wie we zijn en wie we zouden moeten zijn.

Het is de Heilige Geest Die stilzet op de levensweg. Leg er je hart maar naast, jongeren en ouderen, of dat ook in jullie en uw leven zo is. Dan verandert de gezindheid van ons leven. De glans van de wereld verbleekt. Wie ben je geweest al die jaren dat je mag verkeren onder dat Woord. Hoe oud ben je? Twaalf, zestien, twintig, zeventig jaar of nog ouder? Wat zie je dan Gods geduld en lankmoedigheid in je leven. Hier bewaard en daar beschermd, terwijl je tegen Hem gezondigd hebt. Je gaat zien gezondigd te hebben tegen een heilige en rechtvaardige God, voor Wie zelfs de engelen vanwege Zijn glans en majesteit hun aangezicht bedekken. Zo hebben we Hem nooit gezien. Maar ook gaan we zien dat Hij bovenal zo'n goeddoende God is, Die niet deed naar onze zonden en ongerechtigheden. En als we daar iets van te zien krijgen, kan het niet anders of de glans, de heerlijkheid en schoonheid van de wereld gaat verbleken. Dan wordt de vraag in ons leven geboren: hoe word ik zalig?

Nee, het gaat niet over de omstandigheden waaronder de Heere werkt. Die zijn bij allemaal verschillend. De Heere heeft met elk van de Zijnen Zijn eigen weg. Maar de vraag: 'Mijn ziel, doorziet gij uw lot? Hoe zult gij eenmaal rechtvaardig verschijnen voor God?', blijft bij niemand van Jezus' vrienden onbekend.

Kent u deze vragen? Hoe krijg ik een genadig God? Hoe komt het met de Heere nog in orde? Hoe moet ik bekeerd worden? Tegelijk gaan we zien hoe arm de wereld eigenlijk is en dat wat de wereld te bieden heeft maar voor de tijd is.

En weet u wat dan zo'n wonder is? Door de uitgestorte liefde in het hart, komt er een betrekking op die onbekende God.

O, wonderlijk, Hij maakt vrienden! Het gaat alles van Hem uit. Gelukkig wel, anders kwam er nooit wat van terecht. Vijanden worden vrienden. Hij wint het hart in. Misschien zijn er jongeren voor wie de dienst des Heeren niet erg aanlokt. Misschien wordt er gedacht dat zo'n leven een knellend juk is, omdat er minder kan of mag. Maar ik garandeer je, jongeren en ouderen, als dat wonder van genade in je leven plaatsvindt, ga je de dagen bewenen die je zonder Hem hebt doorgebracht. Dan ga je zeggen: 'Heere, Wie bent U toch geweest en wie ben ik voor U geweest?'

Gij zijt Mijn vrienden. Hij maakt tot vrienden. Er komt een liefdesbetrekking op Hem. En als deze band van liefde gelegd wordt, worden tegelijk andere liefdesbanden, zoals de liefde tot de wereld en de zonde, verbroken. De Heilige Geest maakt Christus heerlijk. Er staat eigenlijk: Die zal Mij heerlijk maken. Hij maakt plaats in het zondaarshart en verbindt aan de Zaligmaker.

Die vriendschap wordt steeds onbegrijpelijker. Hoe is het mogelijk dat deze gezegende Persoon zo'n zondaar als ik tot Zijn vriend wil rekenen? Zulke mensen zeggen wel eens: 'Heere, hoe kan dat toch: *Gij zijt Mijn vrienden*? U weet toch wel wie ik ben? Hoe kunt u nu liefde hebben voor zo één als ik ben? Ik heb immers alles tegen. Ik heb alles gedaan om Uw toorn op te wekken. Ik heb tegen U, o Heere, zwaar en menigmaal misdreven.'

Zij weten zich zo schuldig en daarom zijn ze die vriendschap niet waardig en verdienen ze die niet. Daarom kunnen ze het woord van Christus niet bevatten: *Gij zijt Mijn vrienden*. Ze missen zo vaak de rechte gestalte om vriend van Jezus genoemd te worden. Ze vrezen te weinig ontdekking, te weinig geloof, te weinig liefde, te weinig vernedering en te weinig boetvaardigheid te hebben. Ze voelen zich vaak zo vuil en onrein. Ze moeten zichzelf bij de Heere aanklagen en zeggen: 'Heere, ik ben innerlijk zo zwart vanwege de zonde en ongerechtigheid. Zo Gij, Heere, de ongerechtigheden gadeslaat, wie zal dan kunnen bestaan?'

Dat anderen vrienden van Jezus zijn kunnen ze wel begrijpen. Dat Zijn liefde zich tot andere mensen uitstrekt kunnen ze wel verstaan. Maar dat Zijn liefde zich tot hen uitstrekt, is te groot. Ze zijn vaak zo opstandig en het met de weg des Heeren niet eens. Ze moeten zich aanklagen bij de Heere, dat ze nog zo aardsgezind zijn en bezet met de dingen van dit tijdelijke leven.

Wie zijn vrienden van Jezus? In ieder geval geen heiligen, gemeente. Nee, wel diepgevallen zondaren. Zullen we eens een paar van die vrienden uit de Schrift noemen? Ik denk aan Abraham. Hij wordt een vriend van God genoemd, de vader der gelovigen. Maar hij was geen heilige. Deze vader der gelovigen was een man, zwak van moed en klein van kracht. Als hij met Sara naar Egypte gaat, zegt hij tegen haar dat ze niet mag zeggen dat zij zijn vrouw is. Dan moet ze maar zeggen dat ze een zuster van hem is. Hier is geen sprake van geloofstaal en geloofsmoed. Integendeel, een leugen moet uitkomst

bieden. Later zocht hij langs een eigen weg de vervulling van de Goddelijke belofte door Hagar tot vrouw te nemen.

En wat denkt u van Mozes? Van hem staat geschreven dat de Heere met hem sprak zoals een vriend tot zijn vriend. En toch, ook in Mozes' leven waren er zonden van klein- en ongelooft.

En wat denkt u van David? Hoeveel zwarte bladzijden zijn er niet in zijn levensboek te vinden? Terwijl hij toch de vriend van God genoemd werd, de man naar Gods hart, de liefelijke in de psalmen.

En denk eens aan Hizkia en noem verder al de bijbelheiligen uit het Oude Testament maar op.

Ook in het Nieuwe Testament is het niet anders. Wie waren de discipelen? Wie was Simon Petrus? Wat een werk heeft de Heere niet aan hem gehad. Hij zou wel voor de Heere willen sterven, maar een paar uur later verloochent hij zijn Meester tot drie keer toe. Ja, hij roept God zelfs tot getuige dat hij deze Jezus van Nazareth niet kent. En toch, tot deze discipel klinkt het: *Gij zijt Mijn vrienden*.

Wie was Thomas, die zei dat het maar beter was met Hem mee te gaan en dan te sterven. Maar ook tot deze discipel klinkt: *Gij zijt Mijn vrienden*. Straks vluchten ze allemaal. Allen hebben zich aan Hem geërgerd en Hem verlaten. Wat waren ze toch hardleers! Wat waren ze vergeetachtig, dwaalziek en weerspannig! Wat waren ze ontrouw! En toch: *Gij zijt Mijn vrienden*.

Kunt u dat begrijpen, gemeente? Wat een genade. Waar komen ze vandaan? Uit een verloren paradijs. Ze zijn en blijven tot hinken en zinken elk ogenblik gereed. Ze hebben een leven dat tegen hen getuigt. Daarom kunnen en mogen ze nooit hun afkomst vergeten.

Ze moeten zichzelf steeds bij de Heere aanklagen dat ze ook nog zoveel andere vriendschappen hebben. Zeker, er is wel een breuk gekomen. Het is wel anders dan vroeger. Maar wat kan die wereld nog trekken. Paulus, door genade een vriend van Christus geworden, moet zichzelf aanklagen dat als hij het goede wil doen, dan het kwade hem bijligt. Wat hebben ze het gebed toch nodig: 'Wend, wend mijn oog van de ijdelheden af!'

Vroeger heb ik vaak gedacht, jongens en meisjes, dat als je een kind van God bent, dat je dan eigenlijk van al die dingen geen last meer hebt. Maar vraag het maar aan de mensen die de Heere kennen en vrezen, misschien wel je vader of moeder, oma of opa, een oom of tante. Zij zullen je vertellen hoe dat in hun leven ligt. Als ze iets beleven mogen van de woorden *Gij zijt Mijn vrienden*, zeggen ze: 'Hoe kan dat toch?' Als Jezus bij zo'n ongelovige Simon Petrus in het schip komt roept hij uit: *Heere, ga uit van mij, want ik ben een zondig mens!* (Luk.5:8) Maar ik weet zeker dat hij tegelijk gedacht heeft: Heere, blijf toch alstublieft!

Gij zijt Mijn vrienden. Hoe is het mogelijk, zulke vrienden! Maar het wordt nog onbegrijpelijker als we denken aan die Vriend. Dat brengt ons bij onze tweede gedachte:

2. Hun Vriend

Gij zijt Mijn vrienden. Eerst moeten we zeggen dat de vriendschap van die Vriend uitgaat. Dat hebben we zo-even ook al gezegd, maar we willen het toch nog een keer benadrukken. Die vriendschap gaat van Hem uit! We lezen in vers 16: *Gij hebt Mij niet uitverkoren, maar Ik heb u uitverkoren en Ik heb u gesteld, dat gij zoudt heengaan en vrucht dragen.*

Ook moeten we opmerken dat er een groot verschil is tussen die Vriend en Zijn vrienden. In het dagelijks leven passen vrienden meestal bij elkaar. Hoog geplaatsten hebben meestal ook hun vrienden onder hen. Ouderen hebben meestal hun vrienden onder de ouderen. En zo is het ook met jongeren. In het dagelijkse leven zeggen we: je moet een beetje bij elkaar passen. Maar hier is het zo anders. Er is zo'n groot verschil. Hij zoekt vijanden op en maakt ze tot vrienden! Zijn liefde is een eeuwige liefde. *Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde; daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid (Jer.31:3).*

Het gaat alles van Hem uit! Hij is de Eerste in hun leven. Dat lezen we op vele plaatsen in de Heilige Schrift. Christus is voor ons gestorven, zo schrijft de apostel, als wij nog krachteloos waren. En in de brief aan de gemeente van Efeze lezen we: 'Hij heeft ons, die eertijds vijanden waren, nu ook met God verzoend. Want God Die rijk is in barmhartigheid, door Zijn grote liefde, heeft ons levend gemaakt met Christus. Uit genade zijt gij zalig geworden.' En dan is er niets uit u, maar alles uit Hem.

Het is genade van God. Hij doet het! Hij maakt vijanden tot vrienden. Hij maakt opstandelingen en rebellen tot vrienden. Liefhebbers van zichzelf, zonde en wereld maakt Hij tot vrienden. Hij maakt overtreders van Zijn heilige wet en verwerpers van Zijn dierbaar Evangelie, tot vrienden.

Als ik dat wonder vatten wil, staat mijn verstand vol eerbied stil. Maar ruimer Evangelie is er niet! Zelfs uw vijandschap staat Hem niet in de weg. Uw leeftijd, de grootte van uw schuld en uw vijandschap staan Hem niet in de weg. Want het gaat alles van Hem uit.

Wie is deze Vriend en wie is met Hem te vergelijken? Hij is niemand minder dan de eeuwige Zoon des Vaders. God uit God en Licht uit Licht. Hij is 's Vaders Liefeling. Hij is de eniggeboren Zoon van God. Hij is met de Vader en de Heilige Geest de drie-enige God, de Volzalige in Zichzelf, Die niet van node heeft om van mensenhanden gediend te worden. Hij heeft onze vriendschap helemaal niet nodig. En toch is het de eeuwige wil en liefde van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest geweest, Zich een gemeente te verzamelen uit het verloren menselijke geslacht, opdat Zijn hemel gevuld zal worden met zondaren, gewassen en gereinigd door Christus' bloed en Geest.

Daartoe gaf de Vader het Liefste wat Hij had: Zijn eigen Kind, Zijn eigen Zoon. Hij daalde af en nam de menselijke natuur aan om daarin te kunnen lijden en sterven.

Wie is toch deze heerlijke Persoon? Wie is Hij in Zijn werk? Hij is geboren als de afgronden nog niet waren. Hij is van eeuwigheid tot eeuwigheid God, de volzalige, de almachtige, de alwetende, de alomtegenwoordige God. De heerlijkheid van Zijn Persoon is niet in woorden uit te drukken. Er is niemand, in hemel noch op aarde, met Hem te vergelijken.

Maar Hij is ook zo heerlijk in Zijn deugden, Zijn eigenschappen. Hij is de opperste Wijsheid. Hij is het Die van de hoogte van de tinne der stad roept: *Wie is slecht? Hij kere zich herwaarts!* (Spr.9:4) Hij is Degene Die vandaag nog klopt op de deur van jouw en uw

hart en zegt: 'Mijn zoon, Mijn dochter, geef Mij toch uw hart!' Omdat dat hart zo goed is? Nee, maar omdat het zo slecht is. 'Wend u toch naar Mij toe en word behouden, alle gij einden der aarde, want Ik ben God en niemand meer!'

Hij is heerlijk in Zijn rijkdom. Hem is het zilver en het goud, het vee op duizend bergen. Hij heeft alles tot Zijn beschikking. Ja, Zijn Geest zorgt er voor dat geestelijk dode zondaren levend gemaakt worden.

Hij is zo heerlijk in Zijn macht. Want Hem is gegeven, op grond van Zijn Middelaarsarbeid, alle macht in hemel en op aarde. Hij heeft de bevoegdheid ontvangen om de wereld door te gaan en de Zijnen te verzamelen. En geen macht is in staat om Zijn almacht tegen te houden.

Hoe heerlijk is toch deze Persoon in Zijn barmhartigheid. Hij ging het land door, goeddoende. Hij was met ontferming bewogen over de schare.

Bovenal is Hij heerlijk in Zijn liefde. Van deze Vriend geldt in de hoogste zin van het woord, wat Salomo zegt: *Een vriend heeft te allen tijde lief*. Hij heeft altijd lief!

Dat betekent dat Hij Zich in de stilte van de eeuwigheid al gaf om Borg en Zaligmaker te zijn. En als de volheid des tijds aangebroken is en de tijd daar is dat de Vader Hem naar deze aarde zendt, daalt Hij af. Hij heeft te allen tijde lief. Volkomen bereidwillig en vrijwillig verlaat Hij de hemel der heerlijkheid om vlees en bloed uit de maagd Maria aan te nemen en zo de mensen in alles gelijk te worden, uitgenomen de zonde.

Maar als Hij komt is er voor Hem geen plaats. Toch gaat Hij niet terug, want Hij heeft te allen tijde lief. Hij heeft altijd lief! Altijd wordt Hij gedrongen door die eeuwige, onbevattelijke liefde, die ik niet onder woorden brengen kan, maar waar straks de eeuwigheid niet te lang voor zal zijn om dat te bewonderen en te aanbidden.

Hij heeft altijd lief. Als de deuren voor Hem gesloten worden, vraagt Hij toch geen vuur van de hemel. Als Hem door de Vader de beker op de hand wordt gezet, weigert Hij die niet, omdat Hij te allen tijde lief heeft. Hij gaat de nacht van Zijn lijden en dood in, omdat Hij gedreven wordt door een eeuwige en onbevattelijke liefde tot Zijn Vader en de Zijnen. Hoe gelden de woorden van Salomo ook voor Hem. Altijd lief, ook als Hij gezeseld wordt. Profetisch zingt David ervan: 'De ploegers hebben hun voren lang getogen.'

Te allen tijde! Zie, daar gaat Hij naar Golgotha, als de Misdadiger te midden van de andere misdadigers. Hij wordt de stad uitgeleid, dragende Zijn kruis, op weg naar Golgotha. Volkomen vrijwillig, volkomen bereidwillig. Omdat Hij altijd lief heeft! Hij heeft de Zijnen liefgehad tot het einde toe, tot het doel was bereikt. Uit eeuwige liefde heeft Hij het kruis verdragen en de schande veracht. Hij gaf Zijn leven uit liefde tot Zijn zwarte bruid.

Waar waren Zijn vrienden toen Hij de lijdensbeker ledigde? Zij sliepen, hoewel Hij vroeg te waken. Allen zijn gevluht! Simon Petrus verloochende Hem. Maar dit alles deed Zijn liefde voor hen niet teniet. Hij heeft Zichzelf vernietigd voor een slapende en vluchtende Kerk.

Wat een schoonheid en heerlijkheid schittert er toch in deze Vriend, Die te allen tijde liefheeft! Ik wenste dat ik uw, jouw hart kon bewegen en dat u ging verlangen om deze heerlijke Persoon te leren kennen. Dat u de binnenkamer in mocht gaan en smeken:

'Heere, maak Hem aan mij bekend en maak Hem noodzakelijk voor mij. Wie is Hij toch in zijn Persoon en werk?'

Hij heeft de Zijnen te allen tijde lief. Die liefde is een eeuwige liefde en daarom is ze onveranderlijk. Ook als ze Hem verlaten en Hem verloochenen en Hem zelfs ontrouw zijn. In dagen van voorspoed, maar ook in tegenspoed. Hij heeft altijd een brandend hart voor hen. Ook als hun liefde onder de as ligt en ze zich zo koud en leeg voelen. Wie is toch deze Vriend voor de Zijnen!

Gij zijt Mijn vrienden. Niet alleen op dit ogenblik, maar dit woord blijft altijd gelden. In het dertiende vers staat: *Niemand heeft meerder liefde dan deze, dat iemand zijn leven zet voor zijn vrienden.* Hij gaf alles, opdat Hij hen eeuwig bij Zich hebben zou. Geen wonder dat de bruid in het Hooglied ziende op deze liefde uitroept: *Mijn Liefste is blank en rood, Hij draagt de banier boven tienduizend. Zijn gehemelte is enkel zoetheid, en al wat aan Hem is, is gans begeerlijk. Zulk Een is mijn Liefste, ja zulk Een is mijn Vriend, gij dochters van Jeruzalem* (Hoogl.5:10,16).

Maar Hij geeft ze ook een opdracht. We lezen: *Zo gij doet wat Ik u gebied.* Bij deze woorden willen we stilstaan in onze derde gedachte. Maar eerst zingen we Psalm 119 vers 32:

Ik ben een vriend, ik ben een metgezel
Van allen die Uw Naam ootmoedig wezen
En leven naar Uw Goddelijk bevel.
O HEER', hoe wordt Uw goedheid ooit volprezen!
Gij doet op aard' aan alle scheps'len wel.
Och, wierd ik in Uw wetten onderwezen!

3. Hun opdracht

Gij zijt Mijn vrienden, zo gij doet wat Ik u gebied. Is de vriendschap dan een gevolg van wat die vrienden doen? Nee, dat bedoelt de Heere Jezus hier beslist niet. We moeten, wanneer wij de Schrift lezen, altijd letten op het verband waarin de tekst staat. De Heere heeft eerst gesproken over de gelijkenis van de wijnstok en de ranken. Daarna zei Hij tot de discipelen: 'Blijft in Mij, zo draagt gij vrucht.' Dus Zijn geboden bewaren betekent: in Hem blijven, het van Hem verwachten, het bij Hem zoeken. We lezen in het twaalfde vers: *Dit is Mijn gebod, dat gij elkander lief hebt, gelijkterwijs Ik u liefgehad heb.* De liefde tot de naaste is ten diepste een gevolg van de liefde tot God.

En deze liefde mocht beoefend worden in de eerste christengemeente. Daarvan getuigen de eerste hoofdstukken van de Handelingen. Ze waren vervuld van de Heilige Geest en achtten de ander uitnemender dan zichzelf. Ze dienden elkaar door de liefde. Wat ging er in die dagen een goede reuk uit van de Kerk van Christus. We lezen: *En zij waren volhardende in de leer der apostelen en in de gemeenschap en in de breking des broods en in de gebeden* (Hand.2:42). De rijken verkochten bezittingen en goederen en deelden de opbrengst uit onder de armen. Maar bovenal werden er dagelijks mensen bekeerd en

tot geloof in Christus gebracht. Het was een rijke tijd. De gemeente groeide niet alleen in de breedte, maar vooral in de diepte.

Wat is het werk van die Geest toch noodzakelijk, juist ook in onze tijd. Waar vind je nog liefde tot de naaste? Wat is het er in het algemeen gesproken ver vandaan. De mens is zo op zichzelf gericht en leeft voor zichzelf. Maar als de Heilige Geest Christus als het Licht der wereld in het hart verheerlijkt en het licht opgaat in de duistere ziel, dan komt er iets van die gunning en liefde tot de naaste. Dan is er ook die wonderlijke eenheid met andere kinderen van God. Al komen ze uit verre landen, hun harten smelten ras ineen. Hebt u wel eens tegen uw man, uw vrouw, uw kinderen, uw omgeving mogen zeggen: 'Hoor wat mij God deed ondervinden, wat Hij gedaan heeft aan mijn geest! Als het voor mij kan, kan het ook voor jullie.' Als de genade Gods ervaren wordt, komt er iets van die hartelijke liefde tot God die uitstraalt naar de naaste, Zijn volk, Zijn dag en Zijn inzettingen.

Die Geest is zo onmisbaar. Hij overtuigt van zonde, gerechtigheid en oordeel, maar schenkt ook geloof.

Zo gij doet wat Ik u gebied. Het is opmerkelijk dat onze vaders in de kanttekeningen verwijzen naar Mattheüs 12 vers 50, waar we lezen: *En dit is de wil van de Vader, dat gij gelooft in Hem Die van de Vader in deze wereld gezonden is.* Dus als hier staat: *Zo gij doet wat Ik u gebied*, heeft dat niets te maken met wettische werkheiligheid of strenge onderhouding van de wet, waarin de liefde ontbreekt, zoals de farizeeën en schriftgeleerden wilden. Maar Christus wijst hier op de liefde tot de naaste, als vrucht van de uitgestorte Pinkstergeest. Hij wijst op de noodzaak van deze ware liefde.

Zo lezen we het ook in de brief aan de Galaten: *De vrucht des Geestes is liefde* (Gal.5:22). De rechtzinnige verklaarders wijzen er op dat Zijn geboden bewaren alleen mogelijk is door hen die geboren zijn uit water en Geest. Met andere woorden: zij die de Heere hebben leren kennen en liefhebben. Hier is sprake van een oproep tot heiligmaking en een wandel voor Gods aangezicht.

Nee, Zijn geboden bewaren is geen middel om vriend van Christus te worden, maar een uiting van wederliefde. Het is een vrucht van de liefde van Christus tot Zijn Kerk. De apostel Johannes schrijft: *Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst liefgehad heeft* (1 Joh.4:19). Ook in de weg van de heiligmaking zijn ze zo afhankelijk van Hem. Ze leren dat ze zonder Hem niets kunnen doen wat Hem welbehaaglijk is. Dat brengt diepe afhankelijkheid met zich mee, maar ook verwondering en aanbidding. Vanaf het begin tot het einde van de loopbaan moeten de Zijnen uit Zijn volheid bediend worden.

Gij zijt Mijn vrienden. Dat verwekt wederliefde. Hij maakt die eenzijdige liefde wederzijds. Hij leert hen doen wat Hij geboden heeft. Zo gaan we de Heidelbergse Catechismus verstaan als ze er op wijst dat het onmogelijk is dat zij die Christus zijn ingelijfd niet voortbrengen vruchten der dankbaarheid. Maar de inleving is dat ze in eigen kracht niet één ogenblik staande kunnen blijven en dat de zonde hen altijd aankleeft. Daarom is zo nodig een afhankelijk leven en een verbondenheid aan Zijn genadetrouw. Maar dat verbindt ook aan elkaar en doet de gemeenschap der heiligen beoefenen. Zo verstaan we de dichter van Psalm 119: 'Ik ben een vriend, ik ben een

metgezel, van allen die Uw Naam ootmoedig vrezen en leven naar Uw Goddelijk bevel.' Dat kan alleen als de verbinding met de Wijnstok er is. Wat geeft het een diepe smart dat ze Hem zo veel en gemakkelijk laten staan en aan Hem voorbijgaan. Ze geven hun liefde zo vaak aan andere zaken.

Daarvan lezen we ook in het Hooglied van Salomo. Als de Bruidegom aanklopt bij het huis van Zijn bruid en zij, liggend op het bed van zorgeloosheid, Hem laat staan. Ze heeft niet eens begeerte om tot Hem uit te gaan. Dan gaat Hij weg. Maar, wonder van genade, Hij laat iets van Zijn geur achter. En die geur maakt dat ze het zonder Hem niet langer kan uithouden en opstaat om Hem te zoeken.

Misschien zijn er in de kerk die met de bruid van Christus zichzelf bij God moeten aanklagen zo aardsgezind te zijn en de Heere zo vaak aan Zijn plaats te laten. Geve de Heere dat er in de prediking een reuk van Hem mag uitgaan, waardoor ze het zonder die Bruidegom niet meer uit kunnen houden.

Maar toch, ondanks hun schuld, ontrouw en onheilig leven, heeft Hij te allen tijde lief. En daarom wordt die liefde een steeds groter wonder en al meer aanbiddeijk.

Gemeente, het spreekwoord zegt: 'Zeg mij wie uw vrienden zijn, dan zal ik zeggen wie u bent.' We stonden stil bij Christus als de Vriend der Zijnen en bij Zijn vrienden. Zijn jullie of bent u al een vriend van Jezus? Als we nog een vriend van de wereld zijn, zijn we geen vriend van Jezus. Dat kan niet samengaan. Wie een vriend van de wereld is, wordt een vijand van God genaamd.

Hoe staat het er mee in ons leven? Wie zijn onze vrienden? Zijn het je vrienden die je meetrokken naar plaatsen waar je de Heere niet kunt ontmoeten? Is het je muziek, die je aftrekt van God en Zijn dienst? Zijn het je boeken, waarvan de inhoud je geest verblindt en bezoedelt? Zijn het de moderne media, die je kostelijke genadetijd opslokken? Zijn dát nog je vrienden? O, breek er toch mee! Ze voeren je naar de eeuwige ondergang.

Misschien zegt u: 'Ik heb gelukkig zulke wereldse vrienden niet. Ik zoek mijn vrienden in de kerk en in de godsdienst.' En zeker, het is goed, nuttig en nodig om zulke vrienden te hebben. Samen sta je sterker tegenover de dingen die op je afkomen. Maar het is niet genoeg. We kunnen de Heere er niet mee ontmoeten. De zonde zit vanbinnen en daarom is het gebed zo nodig: 'Neig mijn hart en voeg het saâm tot de vrees van Uwe Naam.' Daar gaat het om.

Van de rijke jongeling lezen we dat de Heere hem beminde, maar toch ging hij bij Jezus vandaan. Hij ging weg. Bedroefd, jazeker, maar hij ging wel. Wat miste deze jongen? De liefde tot de Heere en Zijn geboden. Daarom is het geloof, door de liefde werkende, zo onmisbaar. Onderzoek jezelf of je dat geloof kent.

Vrienden van Christus worden vreemdelingen op deze aarde. Ze gaan het beleven: 'Ik ben, o Heere, een vreemdeling op deze aarde.' Ze moeten zichzelf zo vaak aanklagen: *Het goede, dat ik wil, doe ik niet, maar het kwade, dat ik niet wil, dat doe ik* (Rom.7:19). Ze verstaan de bede zo goed uit Psalm 119: 'Gun leven aan mijn ziel, dan looft mijn mond Uw trouwe hulp; stier mij in rechte sporen.'

De Heere geve dat we mogen inzien dat wat de wereld biedt onze vriendschap niet waard is. Maar ook dat we door genade deze Vriend mogen zoeken en vinden, van Wie we zojuist samen zongen: 'Hij is het, Die ons Zijne vriendschap biedt!'

Amen.

Slotzang: Psalm 25:7

Gods verborgen omgang vinden
Zielen, waar Zijn vrees in woont;
't Heilgeheim wordt aan Zijn vrienden,
Naar Zijn vreêverbond, getoond.
d' Ogen houdt mijn stil gemoed
Opwaarts, om op God te letten;
Hij, die trouw is, zal mijn voet
Voeren uit der bozen netten.

Deze preek is eerder gepubliceerd in de prekenreeks 'Een zaaiër ging uit...' (deel 28)